

Ocena wpływu ustaleń dokumentów strategicznych na środowisko (SEA)

Informacje ogólne

Co to jest SEA?

Ocena skutków dokumentów strategicznych wywieranych na środowisko (Strategic Environmental Assessment - SEA, w dalszej części nazywana tylko SEA) jest narzędziem oceny potencjalnych skutków strategicznych dokumentów w trakcie ich przygotowania i przed ich zatwierdzeniem dla środowiska włącznie z wpływem na zdrowie ludzi.

Co oznacza dokument strategiczny?

Dokument strategiczny jest propozycją planu lub programu, włącznie z takim, który jest współfinansowany przez Unię Europejską, jak również jakakolwiek jego zmiana, która jest przygotowywana, zatwierdzana lub przygotowana i zatwierdzana na poziomie państwowym, regionalnym lub miejskim, lub która jest przygotowywana do zatwierdzenia przez Narodową Radę Republiki Słowackiej, radę gminy, rady wyższych organów terenowych lub rządu Republiki Słowackiej, którego przygotowanie wymaga ogólnie obowiązującego przepisu prawa, decyzji lub uchwały organu, dla którego jest przygotowany do zatwierdzenia.

Jakie są ramy prawne SEA?

Na poziomie międzynarodowym ocena dokumentów strategicznych jest przeprowadzana według:

- Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady Europy 2001/42/WE z dnia 27. czerwca 2001 o ocenie skutków określonych planów i programów na środowisko (dyrektywa SEA),
- protokołu o strategicznej ocenie środowiskowej Konwencji Europejskiej Komisji Gospodarczej ONZ o ocenie skutków na środowisko przekraczające granice państwowe (Protokół SEA) ze strony Rep. St.

Na poziomie krajowym ocena strategicznych dokumentów jest przeprowadzana zgodnie z ustawą nr 24/2006 Dz.U. o ocenie skutków na środowisko i o zmianie i uzupełnieniu niektórych ustaw, w brzmieniu późniejszych przepisów (ustawa) i rozporządzenia MOŚ Rep. St. nr 113/2006 Dz.U. określającego szczegóły kompetencji zawodowych w celu oceny wpływów na środowisko.

Które ze strategicznych dokumentów są przedmiotem obowiązkowej oceny wpływów na środowisko?

- Dokumenty strategiczne, podlegające obowiązkowej ocenie są dokumentami przygotowywanymi na potrzeby gospodarki rolnej, leśnictwa, gospodarki rybnej, przemysłu, energetyki, transportu, gospodarki odpadami, gospodarki wodnej, telekomunikacji, ruchu turystycznego, planowania przestrzennego lub gospodarki terenami, rozwoju regionalnego i środowiska, strategiczny dokument współfinansowany przez Unię Europejską, mający prawdopodobnie znaczący wpływ na środowisko i jednocześnie tworzący ramy dla zatwierdzenia któregoś z planowanych przedsięwzięć podanych w załączniku nr 8 oprócz dokumentów strategicznych, określających wykorzystywanie niewielkich terenów na poziomie miast.
- Następnie są to dokumenty strategiczne wraz z ich zmianami, które według specjalistycznej opinii państwowego organu ochrony przyrody i krajobrazu mają samodzielnie lub w połączeniu z innymi dokumentami lub przedsięwzięciami prawdopodobnie ważny wpływ na tereny należące do europejskiej sieci terenów objętych ochroną, planowane tereny objęte ochroną zamieszkałe przez ptaki lub też tereny o znaczeniu europejskim.

Które ze strategicznych dokumentów podlegają postępowaniu wyjaśniającemu?

- Są to dokumenty strategiczne, nie podane jako podlegające obowiązkowej ocenie, stanowiące ramy dla zatwierdzenia jednego z planowanych przedsięwzięć podanych w załączniku nr 8 wraz ze zmianami,
- dokument strategiczny, określający wykorzystanie niewielkich terenów na poziomie miast i
- niewielka zmiana dokumentu strategicznego.

Kto może być uczestnikiem procesu SEA? I jego definicja zgodnie z ustawą.

Wnioskodawcą jest osoba zabezpieczająca opracowanie strategicznego dokumentu, **odpowiedni organ** jest organem administracji państwowej, pełniący obowiązki w zakresie oceny skutków na środowisko; jest nim Ministerstwo Środowiska Republiki Słowacji (MOŚ Rep. St.) oraz urząd powiatowy,

organ resortowy jest centralnym organem administracji państwowej, w kwestii oceny wpływów dokumentu strategicznego o zasięgu ogólnokrajowym jest to organ, który składa wniosek o strategiczny dokument pod obrady rządu Republiki Słowacji,

organ zatwierdzający jest organem administracji państwowej kompetentnym w kwestii zatwierdzania dokumentu strategicznego,

zainteresowany organ – jest organem administracji państwowej, którego stanowisko jest wymagane przed przyjęciem lub zatwierdzeniem strategicznego dokumentu, **zainteresowaną gminą** jest gmina, której terenów dotyczy planowany strategiczny dokument, lub też której teren może zostać dotknięty w wyniku przyjęcia planowanego strategicznego dokumentu,

społeczność jest to jedna osoba fizyczna, prawna lub więcej osób fizycznych lub prawnych, ich organizacje lub grupy,

zainteresowana społeczność jest to społeczność, będąca zainteresowana lub prawdopodobnie zainteresowana przygotowaniem strategicznych dokumentów przed ich zatwierdzeniem,

organizacją pozarządową wspierającą ochronę środowiska jest stowarzyszenie obywatelskie, fundusz nieinwestycyjny organizacja non profit, organizacja świadcząca usługi użyteczności publicznej z wyłączeniem takiej, która powstała z inicjatywy państwa lub fundacji, założona w celu tworzenia lub ochrony środowiska lub zachowania wartości środowiska naturalnego,

wykwalifikowaną osobą jest osoba fizyczna lub prawna zarejestrowana przez MOŚ Rep. St. w oddzielnym zapisie zgodnie z rozporządzeniem MOŚ Rep. St. nr 113/2006 Dz.U. określającego szczegóły odnośnie kwalifikacji zawodowych w celu oceny skutków dla środowiska.

Do kogo się zwrócić?

Jeżeli chcesz uzyskać informacje:

- czy twój strategiczny dokument podlega ustawie nr 24/2006 Dz.U. o ocenie skutków wywieranych na środowisko w brzmieniu późniejszych przepisów,
- który organ administracji państwowej jest odpowiednim organem dla Twojego dokumentu strategicznego.

Możesz zwrócić się do:

- pracowników administracji państwowej odpowiedzialnych za ocenę skutków wywieranych na środowisko (<http://enviroportal.sk/agendy/na-koho-sa-obratit/poradime-vam>),
- pracowników zainteresowanej gminy,
- pracowników centrum dokumentacji EIA/SEA (Słowacka Agencja Środowiska) <http://enviroportal.sk/agendy/obcan/obcan-v-procese-eia/kontakt>.

Jakie są główne kroki procesu SEA?

Proces **obowiązkowej oceny** skutków strategicznego dokumentu na środowisko składa się z następujących podstawowych kroków:

- ogłoszenie i zgłaszanie uwag do niego,
- określenie zakresu oceny strategicznego dokumentu i harmonogramu,
- protokół oceny strategicznego dokumentu i zgłaszanie do niego uwag,
- debata publiczna nad protokołem oceny,
- ekspertyza do strategicznego dokumentu,
- stanowisko końcowe z oceny strategicznego dokumentu.

W opinii końcowej oceny strategicznego dokumentu odpowiedni organ oprócz oceny wpływów strategicznego dokumentu na środowisko poda, czy wyraża zgodę, czy też nie na jego przyjęcie, ewentualnie po spełnieniu jakich warunków jak również wymagany zakres jego monitorowania i oceny.

Postępowanie wyjaśniające zostaje wszczęte po przedstawieniu oświadczenia o strategicznym dokumencie i kończy się wydaniem decyzji, w ramach której odpowiedni organ zadecyduje, czy strategiczny dokument, ew. zmiana strategicznego dokumentu będzie oceniana zgodnie z ustawą. W razie podjęcia decyzji, iż strategiczny dokument będzie oceniany zgodnie z ustawą, proces będzie kontynuowany krokiem w obowiązkowej ocenie, a mianowicie określeniem zakresu oceny i harmonogramu. W trakcie podejmowania decyzji odpowiedni organ uwzględni w szczególności kryteria dla postępowania wyjaśniającego podanego w załączniku nr 3 do ustawy.

Proces oceny skutków strategicznego dokumentu o **zasięgu ogólnokrajowym** na środowisko składa się z tych samych kroków, co kroki zawarte w obowiązkowej ocenie i postępowaniu wyjaśniającym. Proces zostaje zakończony wydaniem klauzuli wpływów na środowisko, w trakcie którego zostanie oceniony wynik oceny.

Jaki jest związek SEA z procedurą wydawania zezwoleń?

Organ zatwierdzający musi uwzględnić opinię końcową z oceny strategicznego dokumentu i w szczególności warunki przyjęcia strategicznego dokumentu. Organ zatwierdzający nie może zatwierdzić strategicznego dokumentu będącego przedmiotem oceny bez opinii końcowej lub bez klauzuli skutków na środowisko.

W jaki sposób społeczność może zostać włączona do procesu SEA?

Realizacją zasad demokracji jest zarówno informowanie społeczeństwa o strategicznych dokumentach jak również umożliwienie dostępu społeczeństwa bezpośrednio do procesu ich oceny.

Informowanie społeczeństwa odbywa się za pośrednictwem stron internetowych odpowiedniego organu, tablic urzędowych, mediów oraz za pośrednictwem zainteresowanej gminy.

Społeczństwo ma okazję wyrażenia swojej opinii odnośnie planowanego strategicznego dokumentu w ramach terminu opublikowania ogłoszenia, zakresu oceny i protokołu oceny strategicznego dokumentu a następnie wziąć udział w konsultacjach i debacie publicznej nad protokołem oceny strategicznego dokumentu, w trakcie której zostaje przedyskutowana problematyka zawarta w protokole z publicznej dyskusji. Opinie społeczeństwa muszą zostać uwzględnione i ocenione w ekspertyzie i opinii końcowej odpowiedniego organu.

Ustawa w ramach ogólnego pojęcia społeczeństwo określa tzw. zainteresowaną społeczność. Do zainteresowanej społeczności przy ocenie skutków strategicznych dokumentów należy osoba fizyczna starsza aniżeli 18 lat, osoba prawna i inicjatywa obywatelska. Przy ocenie skutków strategicznych dokumentów zainteresowana społeczność ma prawo wziąć udział w przygotowaniu i ocenie wpływów strategicznego dokumentu, do momentu zatwierdzenia strategicznego dokumentu.

Gdzie jest publikowana i archiwizowana dokumentacja procesu SEA?

Dokumentacja procesu oceny skutków jest publikowana w formie elektronicznej na stronie internetowej odpowiedniego organu w ramach kompleksowego systemu informacji <http://enviroportal.sk/sk/eia> i jest do dyspozycji społeczeństwa. Kompleksowa dokumentacja jest archiwizowana przez okres 15 lat od momentu zakończenia procesu oceny w MŚN Rep. St., urzędach powiatowych oraz w Centrum dokumentacji EIA w Słowackiej Agencji Środowiska w Bańskiej Bystrzycy.

Wydane w październiku 2016 r. ze środków finansowych Funduszu Środowiska 2016.

Zamawiający:

Słowacka Agencja Środowiska
ul. Tajovského 28B,
975 90 Bańska Bystrzyca, Słowacja
www.sazp.sk

Wykonawca:

Ministerstwo Środowiska Słowacji
Námestie Ľudovíta Štúra 1
812 35 Bratislava, Słowacja
www.minzp.sk

Grafika: Słowacka Agencja Środowiska, www.sazp.sk

Druk: Ultra Print, s. r. o., Bratislava

Nakład: 1000 szt.

